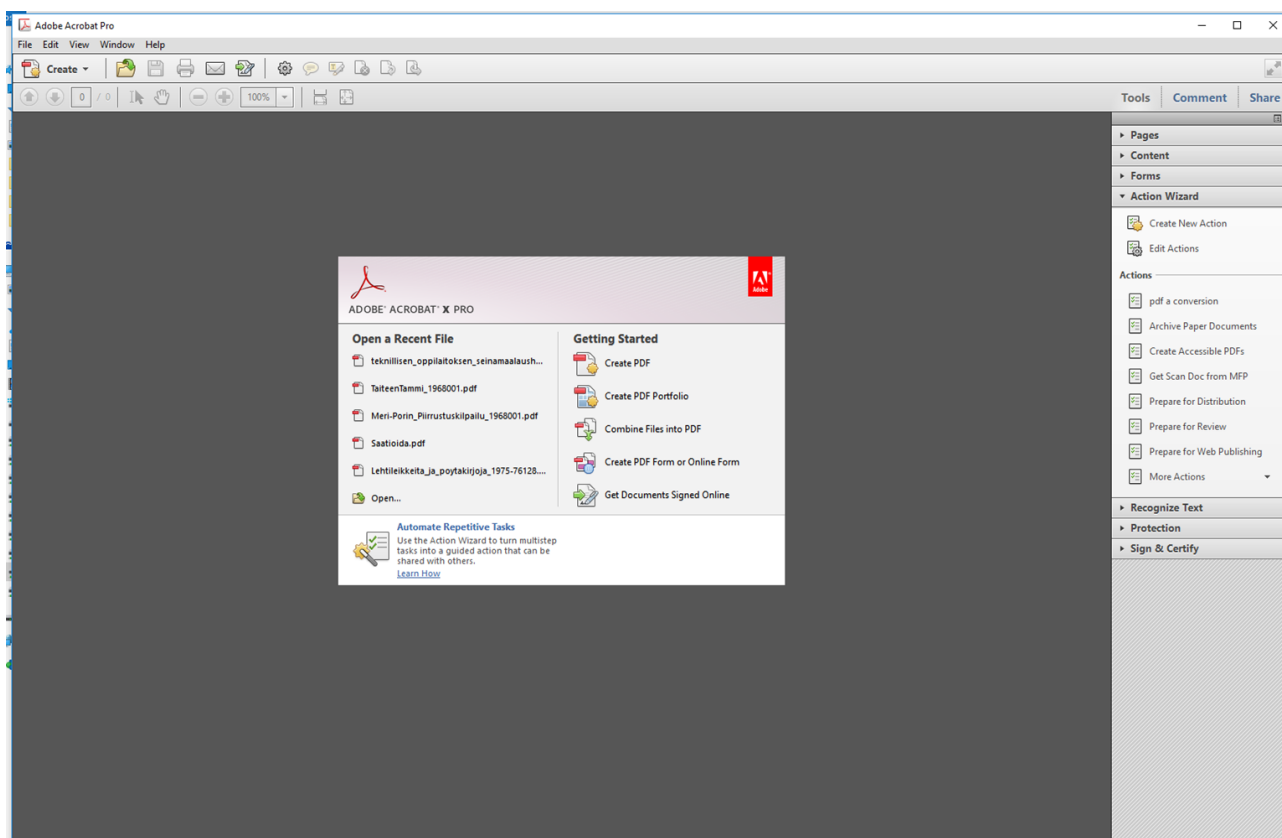

Ohjeistus PDF/A -tiedostojen tuottamiseen Adobe Acrobatilla

Olen työskennellyt Porin taidemuseolla digitointi- ja pitkäaikaissäilytyshankkeissa vuosina 2014-2016 ja digitoinut ja työstänyt mm. Arvo Mäen arkiston pöytäkirja- ja dokumenttiaineistoa Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen PAS-järjestelmän vaatimaan säilytysmuotoon (KDK-PAS). PDF/A on yleisnimitys Adoben pdf-tiedostojen standardille, jotka noudattavat arkistoinnin ja pitkäaikaissäilytyksen tarpeita. Tiedostojen perustana on, että kaikki informaatio esimerkiksi aineiston fontista ja tekstin asettelusta löytyvät tiedostosta. Tällä varmistetaan se, että tiedosto on käytettävissä millä tahansa alustalla ja kaikki tekninen tieto kulkee tiedoston mukana. PDF/A -tiedostoja on useita alatyyppejä, kuten PDF/A-1a. KDK-PAS ohjeistuksessa sopiviksi on määritelty suurin osa näistä alatyypeistä, joten alatyypin valitsemisella ei ole sinänsä suurta merkitystä. Olen itse käyttänyt PDF/A-1b-tyyppiä ja suosittelen sen käyttöä aineistojen yhtenäisyyden takia.

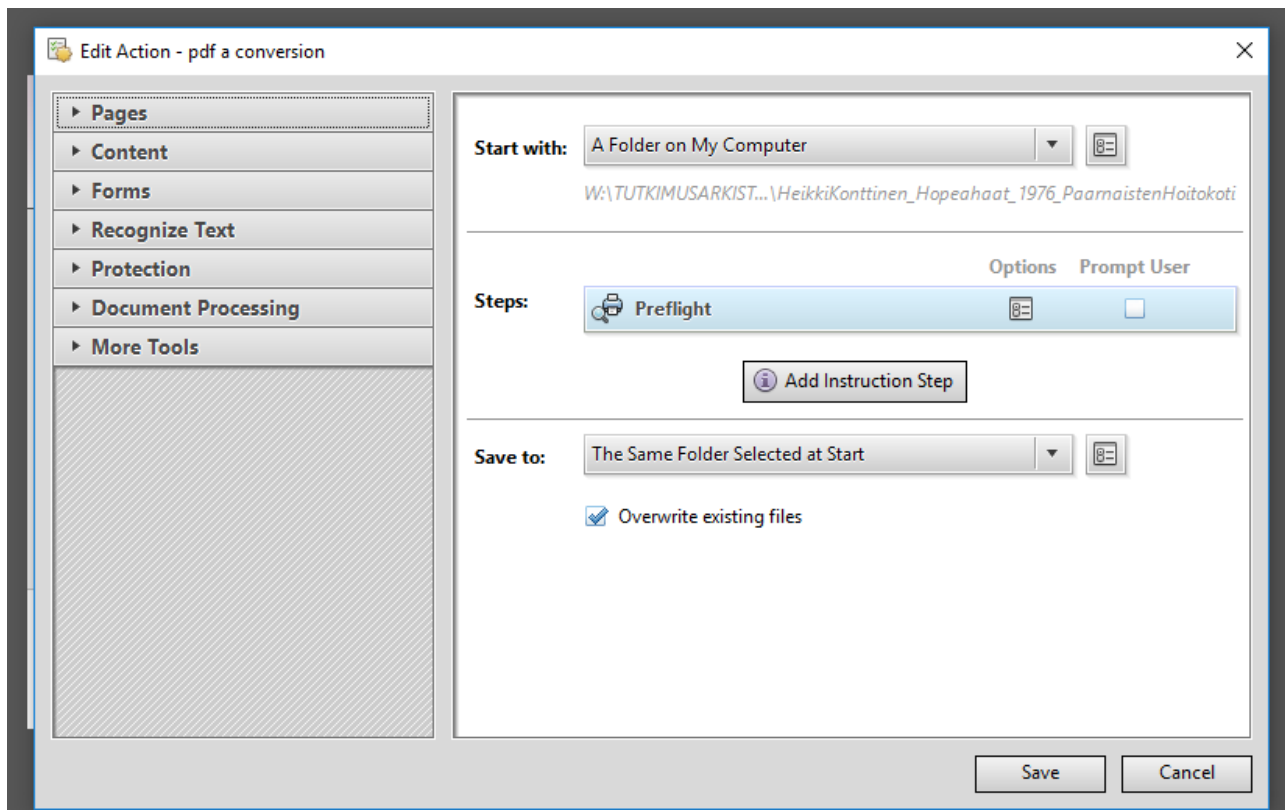
Itse prosessi on yksinkertainen. Tiedostomuunto löytyy Adobe Acrobatin preflight-toiminnon asetuksista. Mikäli kyseessä on useita tiedostoja, helpompi tapa on tehdä erillinen toiminto muuntamiselle. Adobe Acrobatin aloitusnäkyvän oikealla puolella löytyy valikko Tools -> Action wizard (kuva 1.)

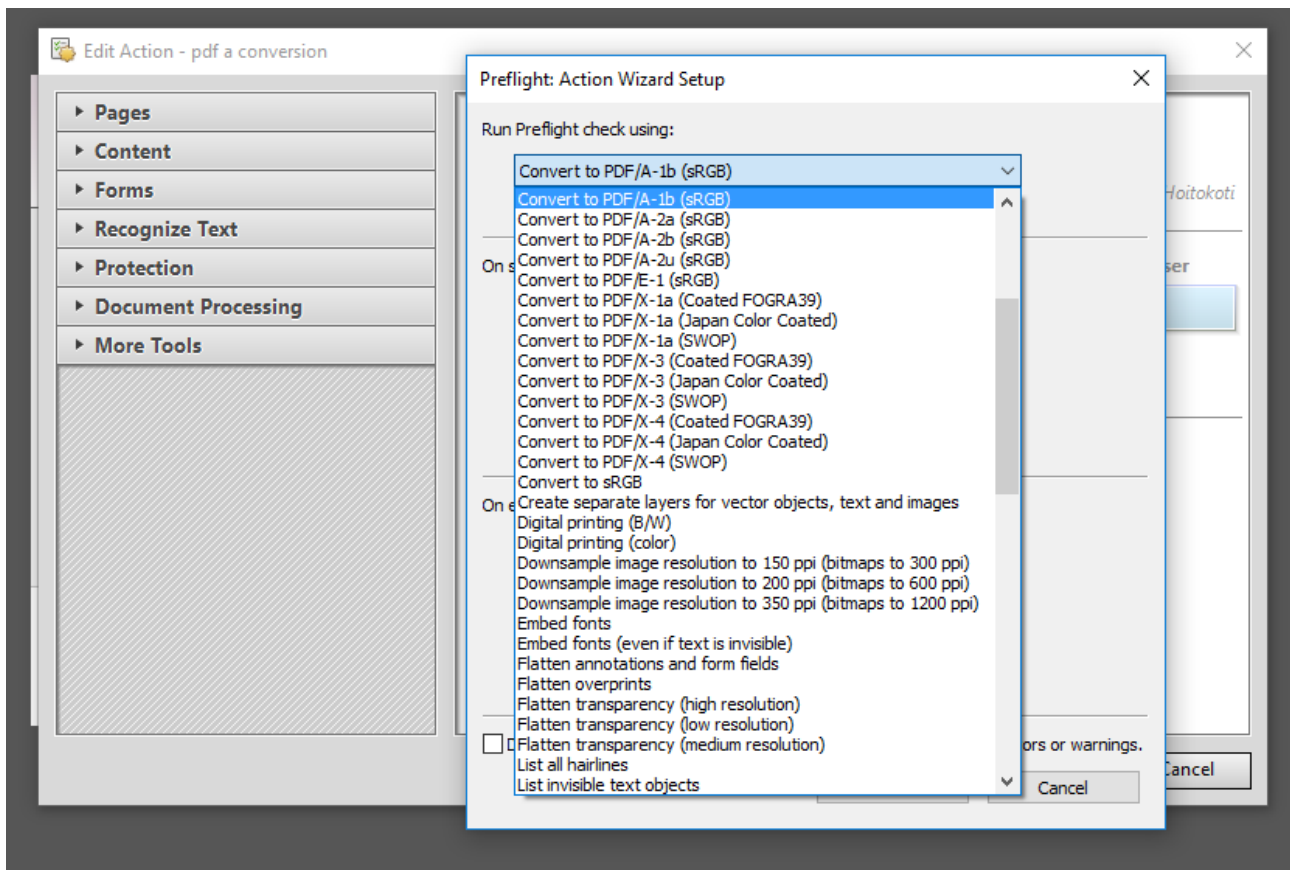
Kuva 1.

Action wizardissa voi tehdä uusia ja muokata vanhoja toimintoja erilaisiin tarkoituksiin. Valitsemalla edit tai create action -toiminnon aukeaa toiminnon määrittelynäkyvä (kuva 2.).

Start with -toiminnolla valitaan aloitusvaihe, joka tässä tapauksessa on kansio, jossa käsiteltävät tiedostot ovat (a Folder on My Computer). Tämän vaihtoehdon valitsemalla aukeaa kansioselain, josta voit etsiä ja valita haluamasi kansiosijainnin.

Kuva 2.

Kuva 3.

Seuraavaksi valitaan toiminnon vaiheet (Steps), valitse More Tools-pudotusvalikosta Preflight-toiminto. Seuraavaksi valitse Steps-kohtaan ilmestyneestä Preflight-vaiheesta Options-kohdan alta löytyvä valikkonäppäin. Tämä avaa Preflightin asetuksista kohdan, jossa voit määrittää tarkemmin muuntoprosessin (kuva 3). Valitse tästä näkymästä ensimmäinen pudotusvalikko ja valitse haluamasi tiedostomuoto. Lopuksi valitse Save to -kohtaan haluamasi tiedostosijainti, johon valmiit tiedostot tallentuvat. Sijainniksi voi valita saman kansiosijainnin kuin aloituskansio. Voit myös ruksata kohdan Overwrite existing files, tämä tarkoittaa että muuntoprosessi korvaa alkuperäiset tiedostot muunnetuilla prosessin päätyttyä. Lopullisen toiminnon tulisi näyttää kuvan 2 esimerkin mukaiselta. Lopuksi nimeä ja tallenna toiminto.

Tämän jälkeen toiminto löytyy käyttämäsi tietokoneen Adobe Acrobatin toimintolistasta (tools->Action Wizard->Actions), josta voit valita ja suorittaa sen. Prosessi itsessään on automatisoitu ja Acrobat ilmoittaa mahdollisista ongelmista ja prosessin kulusta. Aina kun käsittelet uutta kansiota muista aina muokata edit-toiminnolla muuntotoiminto niin, että kansiosijainnit ovat oikein!